

ІНФОРМАЦІЙНО-ПСИХОЛОГІЧНИЙ, ТЕХНОЛОГІЧНИЙ І СИЛОВИЙ ВИМІРИ ГІБРИДНОЇ ВІЙНИ

Лекція 6-7

План

1. Інформаційно-психологічні операції: поняття, види, способи використання умовах гібридної війни.

2. Досвід проведення інформаційно-психологічних операцій у США

.

Інформаційно-психологічні операції:

широке значення

сплановане використання засобів, форм і методів поширення інформації задля впливу на свідомість і поведінку людини

вузьке значення

інструмент, «зброя», технологія, що лише супроводжує бойові дії, гарячі фази збройних конфліктів або передуює їм; у цьому сенсі вони застосовуються переважно для деморалізації і дезорієнтації противника чи, навпаки, зміцнення морального духу населення.

Основна мета таких операцій — впливати на емоції, поведінку і думки аудиторії, а також взяти під контроль поведінку влади, організацій, груп та окремих осіб, використовуючи український контекст.

Якщо сказати ще простіше, то ІПСО це дезінформація, пропаганда, спотворення інформації або перекручування фактів, диверсії на об'єктах цивільної інфраструктури та кібератаки.

Це справжня психологічна війна, яка ведеться паралельно з реальними бойовими діями та спрямована на маніпулювання громадською думкою. Такі операції використовуються як у мирний, так і у воєнний час.

В. М. Петрик у статті «Інформаційні операції в системі стратегічних комунікацій» пропонує розрізняти два поняття:

- акція інформаційного впливу;
- спеціальна інформаційна операція.

Акція інформаційного впливу :

поширення неповної, неточної, упередженої, недостовірної інформації, яке здійснюється одноразово і в дуже стислі терміни (1-3 дні);

у межах інформаційно-психологічної операції може бути проведено кілька акцій інформаційного впливу.

Спеціальна інформаційна операція

має такі особливості:

- 1) спланованість, скерованість на чітко визначену аудиторію, більша, порівняно з акцією, тривалість (від одного тижня і понад місяць);
- 2) лавиноподібний характер зростання повідомлень на певну тему;
- 3) сенсаційний, тенденційний і емоційний способи їх обговорення, наприклад, відео про розіп'ятого хлопчика)

Назвіть фейки російсько-української війни

Інформаційно-психологічна операція:

Реалізація за продуманим планом інформаційно-психологічних впливів на життєві установки та поведінку людей для досягнення заздалегідь визначених цілей, зазвичай – прийняття якихось управлінських рішень.

Основне завдання інформаційних операцій (за В. Горбуліним) полягає в маніпулюванні масовою свідомістю з такими цілями, як,

наприклад:

- внесення в суспільну свідомість і свідомість окремих людей визначених ідей і поглядів;
 - дезорієнтація людей та їхня дезінформація;
 - ослаблення усталених переконань людей, основ суспільства;
 - залякування мас.
-

Реалізація інформаційних операцій не завжди може приводити до прогнозованих наслідків. Така природа віртуальних впливів:

- нереально врахувати всі соціальні, політичні, релігійні, історичні, економічні, психологічні, ментальні, культурні чинники, а також особливості сприймання інформації різними за національною належністю, віком, соціальним становищем та іншими характеристиками аудиторіями. Таким чином, неможливо точно передбачити ефект впливу, оскільки він залежить від безлічі не лише об'єктивних, а й суб'єктивних факторів, а також швидко змінюваної політичної кон'юнктури (що не врахували росіяни?);
 - наявність «імунітету» до певних інформаційних впливів у певному соціальному середовищі;
 - часто інформаційні впливи використовують механізми “вірусного маркетингу”, наприклад, у вигляді чуток, коли сенсаційно подана дезінформація поширюється з величезною швидкістю. Саме імунна система протидіє подібним інформаційним операціям.
-

Найбагатший досвід проведення інформаційно-психологічних операцій мають Сполучені Штати Америки

Перше випробування нові концепції і погляди на ведення психологічної війни пройшли під час війни у Кореї (1950 – 1953 рр.), де американці зіткнулися не тільки з рішучим збройним, але й активним ідеологічним опором.

<https://www.youtube.com/watch?v=dqngBKIhafY>

<https://www.youtube.com/watch?v=e4SxvEfo8GE>

Чому в світі з'явилося дві Кореї, Одна історія

<https://www.youtube.com/watch?v=e4SxvEfo8GE>

- При відділі психологічної війни штабу збройних сил США на Далекому Сході була створена Група радіомовлення і видання листівок, яка мала у своєму складі штаб і три роти – штабну, репродукції і радіомовлення, та призначалася для розв'язання стратегічних завдань. Для розв'язання тактичних завдань була сформована рота гучномовних установок і видання листівок.
-

- **Основними формами ведення психологічної війни були:**

- друкована пропаганда,
- усне мовлення,
- радіопропаганда,
- меншою мірою використовувалася наочна агітація.

1-ша група радіомовлення і видання листівок щотижня випускала в середньому 20 млн. листівок, а 1-ша рота гучномовних установок і видання листівок 8-ї армії – 3,5 млн. Тільки за перші три дні бойових дій американська сторона розповсюдила 100 млн. примірників.

- Радіопропаганда велася як мобільними військовими радіостанціями, так і через цивільні передавачі. З цією метою використовувалося 19 радіостанцій у містах Сеул, Тегу, Пусан, Токіо. Програми радіомовлення займали більше 2 год на добу. Усна пропаганда здійснювалася за допомогою гучномовців, монтувалися на різноманітних бойових машинах, у тому числі на танках .
-

- Під час війни у В'єтнамі в американській армії були створені нові формування з проведення психологічних операцій – групи психологічних операцій. Група складалася із чотирьох батальйонів “психологічної війни”, до складу яких входили штаб зі штабною ротою, роти радіомовлення, роти друкованої пропаганди, а також спеціальний підрозділ з роботи серед населення окупованих районів противника або залежної країни. Загальна чисельність батальйону становила 50 офіцерів і 300 сержантів, солдатів і цивільних спеціалістів
-

Стратегічні батальйони «психологічної війни»

Призначені для ведення пропаганди на усю країну противника і її збройні сили.

У питаннях організації розповсюдження агітаційних матеріалів батальйони «психологічної війни» взаємодіяли з ракетно-артилерійськими підрозділами сухопутних військ, які мали на озброєнні агітаційні снаряди та міни, агітаційні бойові частини до ракет, а також з підрозділами ВПС, у складі яких були літаки і гелікоптери з потужними гучномовними пристроями.

Тактичні батальйони «психологічної війни»

- Метою була організація пропаганди та інших ідеологічних диверсій у бойових умовах проти військ противника, а також населення прифронтної смуги.

Імовірно, у 2005 році за правління Кім Чен Іра була створена лінійка пропагандистських антиамериканських плакатів, присвячених різанині в Інчхоні. Частина їх вивішена в Інчхонському музеї американських військових злочинів

<https://ukr.media/world/325122/>

